

VPRO 18/2/17

Postapocalyptisch vampier-epos

Je moet een béétje van het genre houden. En wie *De oversteek*-trilogie van **Justin Cronin** niet vanaf het begin volgde, wacht inclusief het nu verschenen slotdeel, *De stad van spiegels* (Cargo), een leesmarathon van bijna 2500 pagina's. Maar een meesterlijk postapocalyptisch vampier-epos is het. Echt. Cronin, van oorsprong merkbaar een keurig literair auteur, schreef het op verzoek van zijn dochtertje, dit monsterverhaal rond een rampzalig medisch experiment, besmette 'viralen' die, aangevoerd door 'Patiënt Nul', vrijwel de hele mensheid uitroeiden, waarna Amy, 'het meisje uit het niets,' bijgestaan door een handjevol overlevenden de wereld moet redden. Het resultaat, vol suspense, filmische veldslagen en persoonlijke achtergrondgeschiedenissen als verstilde novelles, kan zich meten met het allerbeste van Stephen King. Bingeleesmateriaal.

DIRK-JAN ARENSMAN

Betoverd door letters

'Goede lezers zijn zwanen van een zeldzamer pluimage dan goede schrijvers.' Deze uitspraak van Jorge Luis Borges komt meer dan eens terug in de verzameling essays en lezingen van **Doeschka**

Meijsing die door Xandra Schutte zijn gebundeld onder de titel *Hoe verliefd is de lezer?* (Querido) Meijsing was voor alles een schrijver, iemand die vanaf het moment dat ze als vijfjarige leerde schrijven betoverd was door letters. Maar ze was ook een buitengewone lezer. 'Ik durf te zeggen dat van alle menselijke activiteiten, inclusief liefhebben, onze vorm van lezen de meest humane en de meest hoogstaande is.' Deze bundel bewijst haar kwaliteiten als lezer en als schrijver, en, het belangrijkste, je krijgt enorme zin in het (her)lezen van haar werk.

KATJA DE BRUIN

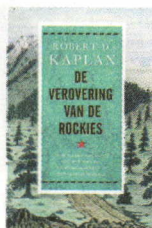
Het Amerikaanse landschap

Er was een vader die als vrachtwagenchauffeur het land doorkruiste, en een reisboek waaruit zijn zoon de zinsne- de 'je moet de Rockies veroveren' bijbleef. **Robert D.**

Kaplan trok in Amerika diverse malen van kust naar kust, in 2015 voor het laatst: via de Midwest ('Trumpland'), de Great Plains and Desert, over de Rocky Mountains naar de oostkust. *De verovering van de Rockies* (Spectrum) is een bespiegelen- d, maar glashelder want puntig geformuleerd betoog over het doorslaggevende belang van het

Amerikaanse landschap voor de leidende rol van de VS in de wereld. Ofwel: de frontier-mentaliteit, die van een uitgestrekt continent een natiestaat maakte. Kaplan besluit met een geopolitieke analyse van de mondiale krachts- verhoudingen. Europa mag wel oppassen, weet hij.

MAARTEN VAN BRACHT

► Meer over deze titels op vpro.nl/boeken

'Mijn romans zijn geen wapens'

Onlangs verscheen *Keerzijde*, van de Portugese schrijfster **Dulce Maria Cardoso** in Nederlandse vertaling. Een gesprek over ontheemding en strijdlust.

DOOR HANS VAN WETERING

TOEN in 1974 in Portugal de Anjerrevolutie een einde maakt aan een halve eeuw dictatuur, betekende dat ook het einde van Portugals koloniale rijk. Meer dan een half miljoen Portugezen moesten halsoverkop het land verlaten waar ze een leven hadden opgebouwd, om terug in het moederland Portugal te ontdekken dat niemand op ze zat te wachten, dat ze met de nek werden aangekeken.

Dulce Maria Cardoso was elf jaar toen ze van de ene op de andere dag met haar ouders Angola moest ontvluchten. 'We hadden niets, hadden alles achter moeten laten. Lissabon was een chaos, en mijn ouders stuurden me naar mijn opa en oma op het platteland, dat was veiliger. Ik kwam in een compleet andere werkelijkheid terecht. Dat ging om hele alledaagse dingen. Dat je schrale lippen kreeg van de kou in Portugal bijvoorbeeld; ik had geen idee wat ik daartegen moest doen. Ik wist wel alles van *matacanhas*, een soort kleine worm die als het regende zich een weg zocht onder de huid van je tenen, maar daar had ik niets meer aan. Ik hoorde nergens bij, niet bij die din-

gen die ik niet kende, niet bij de manier van leven, ik had geen vrienden, geen ouders. Ik moest dus iets verzinnen, een ander ik, een die beter paste bij het leven in het land waar ik terecht was gekomen. Het was een vorm van overleven, ik kon toch moeilijk hele dagen blijven huilen om iets dat niet meer bestond. In feite was ik toen, op elfjarige leeftijd, mijn eerste personage; daar op dat moment werd ik schrijver.'

Publiek persoon

Het zou nog bijna dertig jaar duren voor Cardoso, na jaren als advocaat te hebben gewerkt, in 2002 debuteerde. De recensies waren gelijk lovend, haar romans werden in vele talen vertaald. Het met meerdere prijzen bekroonde *Keerzijde* uit 2009 is haar derde roman en na *Violeta en de engelen* (*Os meus sentimentos*, 2005) de tweede die in Nederlandse vertaling verschijnt.

Afonso is een rijk man met een vrouw die vereenzaamt in hun enorme huis en een minnares die haar eigen vriend onwetend houdt van haar schaduwbestaan als gezelschapsda-